

Vihreiden ryhmäpuheenvuoro tilinpäätöksestä ja henkilöstökertomuksesta 25.5.2026

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat, muut paikallaolijat ja tilaisuutta seuraavat,

Vaikka Jämsän taloudellinen tilanne on ollut haastava, olemme onnistuneet pitämään kokonaisuuden kuitenkin hallinnassa. Se kertoo siitä, että kaupungissa on tehty paljon oikeita ratkaisuja ja että henkilöstö on venynyt vaikeissakin olosuhteissa. Haluamme kiittää valmistelijoita ja henkilöstöä siitä työstä, joka tämän kokonaisuuden taustalla on.

Koska vihreän ryhmän puheenvuoro on viimeinen ja olemme jo tänään kuulleet erinomaisia puheenvuoroja tilinpäätöksestä kokonaisuutena, haluamme nostaa esiin keskusteluissa vähemmän näkyvissä olleen näkökulman. Jämsässä tehdään paljon ympäristötyötä, enemmän kuin moni ehkä ajattelisi ja se ansaitsee tulla näkyväksi. Tilinpäätöksessä nämä teot ovat hajallaan eri toimialoilla, mutta yhdessä ne muodostavat kuitenkin monipuolisen kokonaisuuden.

Kestävä kehitys näkyy varhaiskasvatuksessa ja kouluissa arjen toimintana ja jopa lukuvuoden painopisteenä. Maankäytössä luontoarvot, hulevedet, tulvariskit ja kestävä liikkuminen huomioidaan johdonmukaisesti. Ulkoilureittien suunnittelussa on pyritty ratkaisuihin, jotka kunnioittavat ympäristöä, ja viheralueilla on lisätty monimuotoisuutta laskemalla hoitotasoa ja torjumalla vieraslajeja.

Liikkumisen päästöjä vähennetään uusilla kävely- ja pyöräilyväylillä sekä sähköpakettiautoilla. Jätehuollossa on tehostettu lajittelua ja järjestetty vaarallisen jätteen keräyksiä. Kiertotaloutta edistetään purkujätteiden hyödyntämisellä ja teollisuusalueiden kiertotalousmittaristolla. Energiansäästö näkyy LED valaisimien laajana vaihtona, öljylämmityksestä luopumisena ja aurinkovoimaloiden kaavoituksen etenemisenä. Myös arjen palveluissa, kuten aterial- ja puhtauspalveluissa, tehdään ympäristötekoja, jotka usein jäävät näkymättömiksi mutta ovat vaikuttavia.

Vesistöjen suojelussa Jämsä on aktiivinen, ja luonnon monimuotoisuutta turvataan METSO-selvityksillä ja liito-oravien seurannalla. Kaikki tämä kertoo siitä, että ympäristötyö ei ole irrallinen osa kaupungin toimintaa, vaan läsnä monessa arjen päätöksessä.

Samalla on kuitenkin selvää, että ympäristötyö ei vielä näy tilinpäätöksessä kokonaisuutena. Ympäristötyö on hajallaan eri toimialoilla, eikä sen kokonaisuutta ole helppo nähdä ilman selkeitä mittareita ja vuosittaista seuranta. Ympäristöohjelma täyttää lain vähimmäisvaatimukset, mutta se ei vielä vastaa nykyaikaisen ympäristöjohtamisen parhaita käytäntöjä. Meiltä puuttuvat selkeät mittarit, vuosittainen päästö- ja energiadata, vaikutusarviot sekä päästövähennystavoite lähitulevaisuuteen. Myöskään kokonaisvaltaista luontokato-ohjelmaa ei vielä ole.

On myös tärkeää todeta, että ympäristöystävälliset ratkaisut eivät automaattisesti tarkoita lisämenoja. Usein ne ovat juuri niitä päätöksiä, jotka vähentävät kustannuksia ajan kuluessa. Energiansäästö, kiertotalous, kestävä liikkuminen ja viheralueiden monimuotoisuutta lisäävät

hoitotavat ovat esimerkkejä toimista, jotka pienentävät kulurakennetta ja vahvistavat kaupungin taloudellista kestävyyttä pitkällä aikavälillä.

Siksi esitämme, että Jämsässä otettaisiin käyttöön vuosittainen ympäristötilinpäätös, joka kokoaa yhteen päästöt, energiankulutuksen, luonnon monimuotoisuuden ja kiertotalouden. Lisäksi tarvitsemme kaupungin omien päästöjen laskennan ja selkeän päästövähennystavoitteen lähitulevaisuudelle. Ja lopuksi Jämsä tarvitsisi myös oman luontokato-ohjelman, joka kokoaa yhteen monimuotoisuustyön ja antaa sille suunnan.

Tilinpäätös osoittaa, että Jämsässä tehdään jo paljon ympäristötyötä. Nyt on aika tehdä siitä näkyvämpää, mitattavampaa ja tavoitteellisempaa. Se on talouden, riskienhallinnan ja tulevaisuuden kannalta tärkeää.

Kiitos.